

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

01-1/2025/3495-21

26 DEC 2023

ПРОЦЕДУРА У СЛУЧАЈУ АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

Ознака процедуре **П.ЕПИ.22**

Верзија 02

Датум усвајања 15.12.2023.

Аутори процедуре
Др Драгана Јовићевић
Вера Мандић ВМС
Гордана Кукић ВСТ

Посилац процедуре Др Драгана Јовићевић

Процедуру одобрио

Доц. др Милан Жегарац

МЕТРАЦ

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура у случају акцидентних ситуација		Ознака: П.ЕПИ.22
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 2 од 7

1. ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

Ова процедура има за циљ да у случају настанка акцидентне ситуације минимизира ризик ширења заразног инфективног садржаја у радну и животну средину, као и да процедуром хитног поступања у датој ситуацији отклони, редукује и сведе на најмању могућу меру последице акцидентне ситуације. Такође има сврху да сачува безбедно и здраво радно окружење запослених и тиме спречи појаву професионалног обољења радника.

ИОРС = Институт за онкологију и радиологију Србије

МО = Медицински отпад

ММО = Менаџер за медицински отпад

ВСТ = Виши санитарни техничар

2. ПРЕДМЕТ

Ова Процедура одређује активности, носиоце активности и документацију за случај акцидентних ситуација.

Овом Процедуром обухваћено је:

- Заустављање разношења инфективног отпада;
- Утврђивање врсте отпада;
- Евакуација просторије или подручја где се инцидент догодио;
- Обавештавање ВСТ и ММО.

Процедуром је обухваћено поступање запослених који долазе у непосредни контакт са инфективног медицинског отпада.

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Подручје примене су сва одељења у ИОРС.

4. ОДГОВОРНОСТИ

За примену процедуре одговорни су сви који су контакту са оштрим предметима:

- Хигијеничарке
- Медицинске сестре-техничари
- Лекари

За контролу спровођења процедуре одговорни су:

- Главне сестре Клиника/Служби/Одељења/Одсека
- Лице за безбедност и здравље на раду
- Епидемиолог
- ММО

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура у случају акцидентних ситуација		Ознака: П.ЕПИ.22
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 3 од 7

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

Акцидент је нежељени догађај током процеса рада, који може да доведе до:

- Инфекције
- Професионалног обољења
- Нарушавања здравља
- Повреде оштећења и других губитака (нпр.убод нестерилном иглом, изливање инфективног материјала на кожу и др.).

Садржај процедуре:

- 5.1. Поступање у случају изливања инфективног медицинског отпада
- 5.2. Поступање у случају изливања и просипања крви и телесних течности
- 5.3. Поступање у случају изливања цитотоксичног отпада
- 5.4. Поступање у случају изливања формалина
- 5.5. Поступање у случају повреде оштрим предметима

5.1. Поступање у случају изливања инфективног медицинског отпада

У случају изливања инфективног медицинског отпада, неопходно је придржавати се следећег:

1. Пружити медицинску помоћ уколико је потребно
2. Изоловати место изливања и ограничити га знацима упозорења.
3. Ставити ЛЗО: рукавице, заштитни мантил и заштитне наочаре.
4. Узети комплет за санирање изливања, а ако он није доступан, прикупити следећу опрему:
 - a) Довољну количину апсорбената
 - b) Средство за дезинфекцију
 - c) Малу пластичну лопату и хватаљке за скупљање стакла
 - d) Кесе и кантице за оштре предмете за одлагање инфективног отпада
5. Уколико је присут чврст инфективни отпад, отпад треба без одлагања пребацити лопатом у кесу за инфективни отпад.
6. Уколико је изливен течни инфективни отпад, потребно је:
 - Посути просуту течност концентрованим дезинфекционим средством у праху
 - Прекрити папирним убрусом
 - Оставити да стоји 3 минута
 - Покупити мешавину праха и просуте течности другим убрусом и одложити у жуту кесу за инфективни отпад
 - Након тога површину испрати водом
7. Уколико су просути оштри предмети, требало би их одложити у кантицу за оштре предмете.
8. Одложити отпад кроз уобичајену процедуру за одлагање инфективног отпада.
9. Обавестити ММО и Шефа Одсека хигијене.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура у случају акцидентних ситуација		Ознака: П.ЕПИ.22
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 4 од 7

По завршеној санацији простора обавезно треба написати Извештај о изливању и доставити ММО. Извештај мора да садржи следеће податке:

- Место настанка акцидента
- Врста отпада
- Време изливања
- Количина изливеног отпада
- Списак особља укљученог у акцидент
- Пацијенти изложени ризику
- Опис акцидента
- Предузете мере

5.2. Поступање у случају изливања крви и телесних течности

У току транспорта крви и телесних течности, из организационих јединица које пружају здравствене услуге до Службе за лабораторијску дијагностику, увек може доћи до просипања и контаминације околине и поред предузетих мера превенције. Особље мора бити обучено за поступање у таквим ситуацијама.

У случају просипања крви и телесних течности неопходно је:

- Евакуисати просторију или подручје где се инцидент догодио
- Зауставити даље просипање и разношење инфективног отпада
- Обавестити вишег санитарног техничара ОЕП/ вишу медицинску сестру ОЕП
- Утврдити врсту отпада
- Посути дезинфекционо средство концентрично, почев од спољне границе ка центру, по просутом отпаду
- Након истека времена предвиђеног упутством произвођача, покупити просути отпад у жуту кесу за инфективни отпад или у контејнер за оштре инструменте
- У кесу ставити и прибор којим је извршено чишћење
- Извршити дезинфекцију контаминираног простора
- Деконтаминирати очи и кожу и дезинфиковати одговарајућим средствима
- Пружити медицинску помоћ уколико је потребно.

Прибор за чишћење просутог опасног медицинског отпада садржи најмање:

- Метлу, цогер и крпу
- Пластичну канту са поклопцем
- 2 кесе за сакупљање инфективног отпада
- Дезинфекционо средство
- Гумене рукавице одговарајуће за чишћење
- Детерџент, сунђери/крпе
- Лична заштитна опрема укључујући заштитне наочаре, маску за лице, рукавице, водоотпорну кецељу
- Формулар за извештај о инциденту.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре:		Ознака: П.ЕПИ.22
	Процедура у случају акцидентних ситуација		
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 5 од 7

По завршеној санацији простора обавезно треба написати Извештај о изливању и доставити ММО. Извештај мора да садржи следеће податке:

- Место настанка акцидента
- Врста отпада
- Време изливања
- Количина изливеног отпада
- Списак особља укљученог у акцидент
- Пацијенти изложени ризику
- Опис акцидента
- Предузете мере

5.3. Поступање у случају изливања цитотоксичног отпада

У случају изливања цитотоксичних материја, неопходно је спровести следећу процедуру:

1. Евакуисати место изливања и изоловати га, ако је могуће, отворити прозоре због бољег проветравања.
2. Ставити ЛЗО:
 - a. Два пара заштитних рукавица
 - b. Водоотпорни заштитни мантил
 - c. Заштитне наочаре
 - d. Заштитну маску
 - e. Заштитну обућу
3. Узети комплет за санирање изливања, а ако он није доступан, прикупити следећу опрему:
 - a. Довољну количину апсорбената
 - b. Специфично средство за чишћење (70% алкохол)
 - c. Малу пластичну лопату и хватаљке за скупљање стакла
 - d. Контејнере за одлагање (љубичасте)
 - e. Целулозу и сапун.
4. Сакупити фрагменте стакла пажљиво и ставите их у љубичасти контејнер за оштре предмете.
5. Пажљиво обрисати течности сувом целулозом а за просуте препарате у праху користите навлажену целулозу
6. Очистити одговарајућим средством (које наведе начелник апотеке), потом целулозом натопљеном у раствор сапуна. Ако није доступно одговарајуће средство, очистите целулозом натопљеном у 70% алкохол, а потом целулозом натопљеном у раствор сапуна.
7. Испрати место изливања водом а потом га очистити на уобичајени начин.
8. Отпад одложити кроз ток цитотоксичног отпада.
9. Обавестити ММО и Шефа Одсека хигијене.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре:		Ознака: П.ЕПИ.22
	Процедура у случају акцидентних ситуација		
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 6 од 7

10. Попунити Извештај о изливању и доставити ММО.

По завршеној санацији простора обавезно треба написати Извештај о изливању и доставити ММО. Извештај мора да садржи следеће податке:

- Место настанка акцидента
- Врста отпада
- Време изливања
- Количина изливеног отпада
- Списак особља укљученог у акцидент
- Пацијенти изложени ризику
- Опис акцидента
- Предузете мере

5.4. Поступање у случају изливања формалина

У случају изливања формалина, потребно је пратити следећу процедуру:

1. Евакуисати место изливања и изоловати га, а ако је могуће, отворите прозоре због бољег проветравања.
2. Ставити ЛЗО: рукавице, заштитне наочаре и респиратор.
3. Узети комплет за санирање изливања, а ако он није доступан, прикупити следећу опрему:
 - a. Суви креч или соду у праху (натријум карбонат)
 - b. Довољну количину папирних убруса
 - c. Црвену кесу за опасни отпад.
4. Покрити место изливања сувим кречом или содом.
5. Очистити место изливања папирним убрусима.
6. Радити што је брже и безбедније могуће.
7. Покупити сломљено стакло комадом картона.
8. Бацити стакло у контејнер за оштре предмете.
9. Бацити папирне убрусе и остатак отпада у црвену кесу и обележити је као опасни отпад, те је одложити кроз ток опасног отпада.
10. Испрати место изливања водом а потом га очистите на уобичајен начин.
11. Обавестити ММО и Шефа Одсека хигијене.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре:		Ознака: П.ЕПИ.22
	Процедура у случају акцидентних ситуација		
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 02	Страна: 7 од 7

5.5. Поступање у случају повреде оштрим предметима

У случају повреде оштрим предметима, потребно је пратити следећу процедуру:

- Пустити да рана мало крвари, не притискати и не исисавати крв из ране.
- Испрати рану сапуном и водом.
- Акцидент ОДМАХ пријавити епидемиологу и главном инжењеру заштите на раду - приземље, соба бр.17, локали: 269, 292, 232, 29 ради:
 - Процене ризика
 - Упућивања на анализе
 - Евентуалне примене профилактичких мера (вакцинација, постекспозициона профилакса за ХИВ и ХБВ)
- Уколико је могуће, идентификовати пацијента са којим се радило када је дошло до акцидента.
- Обезбедите да се изврши испитивање крви пацијента (уз његову сагласност) и повређеног запосленог на присуство:
 - HIV
 - HBV
 - HCV

6. ДОКУМЕНТА

- Закон о управљању отпадом ("Сл.гласник РС" број 36/09, 88/10 и 14/16 и 95/18 и 35/23)
- Правилник о управљању медицинским отпадом („Сл.гласник РС“ бр. 48/19 од 05.07.2019.)
- Безбедно управљање медицинским отпадом – Национални водич добре праксе (Београд, Мај 2009)
- Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023)
- Уредба о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу оштрих предмета који су медицинска средства у здравственој делатности („С. Гласник РС“, бр. 101/2)
- П.ЕПИ.14 План управљања медицинским отпадом у ИОРС, 2022.